

עפ"ג (מרכז) 18689-01-25 - מדינת ישראל נ' רון כהן

עפ"ג (מרכז) 18689-01-25 - מדינת ישראל נ' רון כהן מחוזי מרכז

עפ"ג (מרכז) 18689-01-25

מדינת ישראל

נגד

רון כהן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[07.04.2025]

כבוד השופטת דנה מרשק מרום, אב"ד

כבוד השופט עידו דרואן-גמליאל

כבוד השופט מאור אבן חן

ע"י ב"כ עו"ד נעמה תור זאבי

ע"י ב"כ עו"ד גל וולף

פסק דין

עניין לנו בערעור המדינה שהוגש על גזר דינו של המשיב, שניתן ביום 27.11.24, בת"פ 31947-08-22 בבית משפט השלום בראשל"צ, מפי כב' השופט מנחם מזרחי, נשיא, לאחר שהורשע לפי הודאתו ב-44 אישומים הכוללים עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, התחזות לאדם אחר בכוונה להונות וזיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר. בקליפת אגוז - המשיב מכר לעשרות מתלוננים כרטיסים ומנויים פיקטיביים להופעות ולאירועי ספורט, באמצעות הרשת החברתית "פייסבוק", ושלשל לכיסו למעלה מ-40,000 ש"ח.

בית משפט קמא השית על המשיב עונש של תשעה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; ששה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום מתן גזר הדין, שלא יעבור עבירה שיש בה יסוד של מרמה, זיוף או הונאה, או עבירה מבין העבירות בהן הורשע; קנס בסך 10,000 ₪ או 80 ימי מאסר תמורתו; צו מבחן למשך 18 חודשים; פיצוי כולל בסך 44,900 ₪ שישולמו מתוך סכומי פיקדון, לחלוקה בין הזכאים לפי הודעת המערער.

השתלשלות ההליך:

כתב האישום הוגש נגד המשיב (נאשם 1 בכתב האישום) ואחיו סהר כהן (נאשם 2 בכתב האישום, להלן - סהר). ביום 7.6.23 הודה המשיב, במסגרת הסדר דיוני ללא הסכמות עונשיות, בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, ובהסכמה התבקש בעניינו תסקיר שירות המבחן. הוגשו שלושה תסקירים והדיונים נדחו מעת לעת, עד יום 20.11.24, בו טענו ב"כ הצדדים לעונש.

יצוין, שגם סהר הודה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר דיוני, וביום 26.3.25 נשמעו טיעונים לעונש בעניינו לאחר קבלת תסקיר, והדיון נדחה לקבלת חוות-דעתו של הממונה על עבודות השירות. מעשים ועבירות:

מתוך 44 האישומים המיוחסים למשיב, שמונה ביצע בצוותא חדא עם סהר ואת השאר ביצע לבדו. לפי כתב האישום בו הודה, במהלך החודשים אפריל - יולי 2022, מכר המשיב לעשרות מתלוננים, כרטיסי כניסה להופעות שונות ולמינויים פיקטיביים של משחקי כדורגל, באמצעות "פייסבוק", ובדרך זו קיבל מ-49 אנשים שונים, המתגוררים בכל רחבי הארץ, סך כולל של 44,830 ₪.

לשם ביצוע התוכנית העבריינית, החזיקו המשיב וסהר במספר מכשירי טלפון שונים ובעשרות כרטיסי סים אותם השמישו במכשירי הטלפון מעת לעת ובאמצעותם ביצעו את ההתקשרות עם המתלוננים, וזאת לאחר שנוצר הקשר עם כל מתלון באמצעות "פייסבוק", בין בפנייה יזומה של המשיב ושל סהר ובין בפניית המתלון אליהם. השניים גם הפעילו אחרים על מנת לקבל את הכספים אשר הרוויחו כתוצאה ממעשי ההונאה.

במספר מקרים רכש המשיב כרטיסים ממתלון, ובהמשך מכר את הכרטיסים מספר פעמים למתלוננים שונים, כך שבפועל, מרבית רוכשי הכרטיסים לא יכלו לממש את הכרטיסים שכן היה מדובר בכרטיסים פיקטיביים. במרבית המקרים, לאחר רכישת כרטיסים ממתלון, התחזה המשיב למתלון בכזב וכדי להונות, כשהוא משתמש בפרטי הזיהוי שלו. כך העלים המשיב את זהותו כשמכר למתלוננים אחרים את הכרטיסים הפיקטיביים, ואילו פרטיו ותצלומו של המתלון שמכר למשיב את הכרטיסים נחשפו ופורסמו ברבים, החשדות הופנו אליו והוא גם נדרש על-ידי חלק מהמתלוננים שרכשו כרטיסים פיקטיביים, להשיב להם את כספי הרכישה או פיצויים.

במסגרת רכישת ומכירת הכרטיסים, פעל המשיב במספר שיטות לביצוע התשלום תוך הונאת המתלוננים:

שיטת ביצוע 1 - העברה בנקאית מזויפת: לעיתים היה המשיב, עם סהר או לבדו, רוכש כרטיסים ומעביר אסמכתא מזויפת להעברת התמורה לחשבון של המתלון, כאשר בפועל לא הועבר לחשבון המתלון כל סכום כסף; לעיתים, בעת מכירת הכרטיסים למתלוננים, היה המשיב מבקש מהמתלוננים להעביר סכום גבוה משווי הכרטיס, ובתמורה לכך, העביר אסמכתא מזויפת המעידה על העברת תשלום בגין ההפרש בין גובה הכרטיס לסכום היתר שהועבר למשיב ולסהר.

שיטת ביצוע 2 - הפקת קוד למשיכת כספים במזומן ללא כרטיס: בעשרות פעמים, כמפורט בכתב האישום, היה המשיב, עם סהר או לבדו, מוכר כרטיסים שרכש מאחר שרומה, מתחזה לאותו אחר, ומבקש מהמתלון להפיק עבורו קוד למשיכת מזומן ללא כרטיס, כך שהתשלום יועבר מחשבונו הפרטי של המתלון לידיו. המשיב פעל, לעיתים בעצמו ולעיתים תוך הפעלת אחרים, למשיכת הכספים מסניפי בנק שונים ברחבי הארץ, זאת על אף שבפועל מדובר היה בכרטיס פיקטיבי.

שיטת ביצוע 3 - העברת כספים בביט באמצעות קורבן אחר: בעשרות פעמים ביקש המשיב מהמתלוננים לקבל ולהעביר תשלומים עבור הכרטיסים אל מספרי טלפון אחרים באמצעות אפליקציית התשלום "ביט". בתמורה לקבלת הכספים בביט, הפיק המתלון למשיב ולסהר קוד למשיכת מזומן, כאמור בשיטת ביצוע 2; בפועל הכספים אשר הועברו למתלון באמצעות הביט היו של קורבנות אחרים אותם הונו המשיב וסהר כפי שפורט ב-44 האישומים. בכתב האישום פורטו הנסיבות המחמירות המיוחסות למשיב ולסהר: ניצול טוב ליבם של המתלוננים, אליהם היו השניים פונים בתואנה כי אין באפשרותם לקבל כספים בחשבונות הבנק אותם הם מחזיקים, בין השאר תוך שהם מציגים עצמם כחיילים בודדים הסובלים מקשיים כלכליים, ואשר חשבון הבנק שלהם מוגבל או מצוי בחריגה; מספר רב של קורבנות, אשר ברובם הגיעו להופעות וגילו כי הם אינם יכולים להיכנס; סכום ההונאות המצטבר למשיב - כ-44,830 ₪; התחכום הרב תוך שימוש במכשירים ומספרי סים שונים, תוך התחזות לאחרים ושימוש בפרטי הזהות של המתלוננים, אשר נחשדו כמי שביצעו את ההונאות בעצמם ותוך ביצוע הונאות התשלום כמפורט בשיטות הביצוע.

המשיב הורשע אפוא בעבירות הבאות, לפי חוק העונשין, תשל"ז-1977:

32 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק; 9 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בצוותא, לפי סעיף 415 סיפא יחד עם סעיף 29 לחוק; 2 עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא יחד עם סעיף 25 לחוק; 36 עבירות של התחזות כאדם אחר בכוונה להונות, לפי סעיף 441 לחוק; 6 עבירות של התחזות לאדם אחר בכוונה להונות בצוותא, לפי סעיף 441 יחד עם סעיף 29 לחוק; 31 עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, לפי סעיף 418 אמצע לחוק; 6 עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בצוותא, לפי סעיף 418 אמצע יחד עם סעיף 29 לחוק; 5 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499 סיפא לחוק; עיקרי גזר-הדין:

בית משפט קמא קבע כי בהתאם לתכליות המוגנות שהן השמירה על רכושו של הזולת, ונוכח עובדות כתב-האישום, הנסיבות, שיטת המרמה, התכנון, השיטתיות, משך הזמן, וסכום המרמה הכולל, ובהתאם לעקרון ההלימה והפסיקה הנהוגת בתחום, כפי שהובאה בגזר הדין, מתחם הענישה ביחס למתואר בעובדות כל אישום המתואר בכתב-האישום נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד שבעה חודשי מאסר בפועל הניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות, ואילו ביחס לכל כתב-האישום המתחם הוא בין 12 חודשי מאסר בפועל עד 36 חודשי מאסר בפועל.

עוד קבע בית משפט קמא כי מדובר בעבירות חמורות המחייבות ענישה גמולית המרתיעה את היחיד ואת הרבים, אשר תהפוך עבריינות שכזו לבלתי כדאית אישית וכלכלית.

בנוסף נקבע כי המשיב פעל במרמה כלפי אנשים רבים - 49 במספר, לאחר, שתוך תכנון וחשיבה, רכש את אמונם וגנב את דעתם ואת ממונם. העבירות נמשכו על פני תקופה בת 4 חודשים - כשהמשיב היה האדם המרכזי בביצוע העבירות, וגרם לקורבנות נזק כספי ישיר, וגם עוגמת נפש וטרחה רבה שנלוו לכך, כפי שעלה מתצהירי נפגעי העבירה שהוגשו לבית משפט קמא.

מנגד, הדגיש בית משפט קמא כנסיבה מקלה כי המשיב טרח ועשה להשיב את כל הכספים שנתקבלו על-ידו במרמה, סה"כ 44,900 ₪, דבר המלמד על חרטה אמיתית.

לחובת המשיב, בן 25, עבר פלילי הכולל הרשעה אחת בגין עבירות איום והטרדה, אותן עבר בנובמבר 2020, ובגין נדון לענישה צופה פני עתיד, כך שאין המדובר במשיב שלחובתו עבר פלילי עשיר מתחום המרמה והזיוף. בית משפט קמא התייחס לתסקירים שהתקבלו בעניינו של המשיב ומצא כי אלו הציגו תמונת מצב חיובית. המשיב גדל בצילה של אם אשר חלתה במחלת הסרטן והתייתם ממנה בגיל 15. במשך כל חייו עבד לפרנסתו וחי תחת מצוקה כלכלית קשה. הוא קיבל אחריות על המעשים, הביע צער וחרטה בהסבירו כי באותה תקופה היה נתון לדרישות החזר חוב אלימות מצד גורמים עבריינים מהם לוהו כספים. הוא קיים קשר טוב מול שירות המבחן, השתלב בקבוצה טיפולית, הפגין פתיחות וכנות והפיק ממנה תועלת רבה. נסקרו היטב גורמי הסיכון והסיכוי וההמלצה היא לבכר ענישה בעלת אופק שיקומי. מדובר בתקופה ארוכה שבה לוהו המשיב בידי שירות המבחן, ובמסגרתה הוכיח את עצמו ולא נפתחו לחובתו תיקים פליליים נוספים.

עוד צוין בגזר הדין כי המשיב הורשע בעקבות הודאתו ובדרך זו חסך זמן ציבורי ניכר ואת עדות המתלוננים - בכתב האישום צוינו 144 עדים; זהו משיב צעיר, יליד אפריל 2000, אשר ביצע את העבירות בעת שהיה כבן 22, שלא סלל לעצמו דרך של מפגש תדיר עם רשויות אכיפת החוק, נסיבות חייו המיוחדות הוצגו לבית משפט קמא והמסקנה היא כי יש להימנע ככל הניתן מהשמתו מאחורי סורג ובריח; המשיב מצדו הביע חרטה על מעשיו.

בסופו של דבר מצא בית משפט קמא, כי יש לבכר את הענישה השיקומית, כפי שהמליץ שירות המבחן. ענישה זו תעביר למשיב מסר עונשי קונקרטי, אך בה בעת תאפשר לו להמשיך ולפסוע בדרך השיקומית שעליה עלה. שלושת החודשים, בהם היה המשיב נתון במעצר, לא ינוכו במסגרת גזר-דין זה ומשמעות הדבר, הלכה למעשה, היא הצבתו של המשיב ברף התחתון של מתחם הענישה (למעשה, חרג ממנו ביהמ"ש קמא מבלי-משים).
נימוקי הערעור:

בגזר הדין נפלה שגגה כפולה, הן בקביעת מתחם ענישה מקל שאינו הולם את נסיבות ביצוע העבירה וריבוי העבירות, והן בקביעת עונשו של המשיב. הגם שהנסיבות לקולא נלקחו בחשבון כפי שראוי שיעשה, הרי שבסופו של יום, נקבע העונש מתחת למתחם הענישה ובחריגה ממנו, תוך סטייה קיצונית ממדיניות הענישה הנוהגת, וזאת מבלי שמתקיימים בעניינו של המשיב שיקולי שיקום המצדיקים סטייה שכזו.

קביעת בית משפט קמא לפיה מתחם העונש ההולם ביחס לכל כתב האישום נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, שגויה. בטיעון לעונש עתרה המערערת למתחם הנע בין 28 חודשי מאסר ל-48 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. בטעוניה בערעור עתרה המערערת להעמיד את תחתית מתחם העונש ברף גבוה יותר משנקבע על-ידי בית משפט קמא, תוך התחשבות בכך שאין ממצים את הדין בערכאת הערעור.

שירות המבחן המליץ שלא לקטוע את ההליך הטיפולי, אלא שלעמדת המערערת, אין בקבוצות בהן השתלב המשיב על מנת לתת מענה טיפולי מותאם למי שביצע עבירות מרמה בהיקף כה רחב, אלא מדובר בקבוצות כלליות וראשוניות בלבד, שלא די בהן כדי להוביל לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה, וממילא כניסת המשיב למאסר לא תקטע הליך שיקומי. האמור נכון ביתר שאת בשים לב לרקע המשפחתי המורכב של המשיב וקשיי ההסתגלות למסגרות ופנייתו לביצוע העבירות על רקע כלכלי. נתונים אלה מחייבים מענה טיפולי שונה ומהותי מזה בו השתלב המשיב, במסגרת צו מבחן בתיק אחר.

המשיב הפקיד כספים לטובת השבתם לנפגעי העבירה ויש לזקוף זאת לטובתו, אך זאת בבחינת נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ובקשר לשאלת מיקומו בתוך המתחם בלבד, ולא בבחינת האפשרות לחרוג מן המתחם מטעמי שיקום (ס' 40יא(5) לחוק).

בית המשפט מתבקש אפוא לקבוע מתחם עונש הולם, כשרף העונש התחתון גבוה מזה שנקבע על-ידי בית משפט קמא, ולהשית על המשיב עונש מאסר בפועל, לצד רכיבי הענישה האחרים שהוטלו בבית משפט קמא - מאסר מותנה, פיצוי וקנס.
דיון והכרעה:

אין מקום לתסקיר נוסף:

טרם דיון נציין כי ב"כ המשיב ביקש שנפנה את המשיב לשירות המבחן לקבלת תסקיר משלים נוסף, אך דחינו את בקשתו, שכן בעניינו של המשיב הוגשו שלושה תסקירים מהתאריכים 1.1.24, 1.4.24, 7.7.24 ושירות המבחן הבהיר כי אין כל טעם בתסקיר רביעי (תשובת השירות לביהמ"ש קמא, 25.7.24). שירות המבחן צידד בהשתתפות עונש שלא יפגע בהליך השיקומי והמליץ על מאסר בעבודות שירות ומאסר על-תנאי מרתיע, ואנו נניח לטובת המשיב כי המשיך בשיתוף הפעולה עם השירות ונתרם ממנו.

מהלך הדיון - כמותווה בתיקון 113 לחוק העונשין:

נאמר כבר עתה כי דין הערעור להתקבל, הן לעניין קביעתו של מתחם העונש ההולם והן לעניין מיקום העונש במתחם - ומכאן שגם לעניין העונש הסופי. על-אף שברגיל, כערכאת ערעור, בוחנים אנו את תוצאתו של ההליך בבית המשפט קמא, נראה שהפעם ראוי שנתמוך מסקנותינו בהליכה בדרך שמתווה חוק העונשין מאז תיקון 113. כידוע, בתיקון זה נקבע העיקרון המנחה בענישה, קיומו של יחס הולם בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת האשם, לבין סוג העונש ומידתו. על העונש שהוטל על המשיב להביא עיקרון זה לידי ביטוי באופן הראוי.

מתחם העונש ההולם - נסיבות הקשורות בעבירות:

כפי שנפסק לא פעם, הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה. הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה, שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מכפי שפעל. הערך המוגן בעבירת המרמה הוא ההגנה על חופש הרצון ושמירה מפני פגיעה בו בהתקיים קשר סיבתי בין פגיעה כאמור לבין קבלת הדבר שהתקבל במרמה (ע"פ 2333/07 תענן נ' מ"י (2010), ע"פ 8573/96 מרקדו נ' מ"י (1997), ע"פ 752/90 ברזל נ' מ"י (1992)). עבירת השימוש במסמך המזויף, מגינה למעשה על ערך הקרוב לזה המוגן בעבירת המרמה: האיסור הוא להטעות את הזולת תוך שימוש ב"מסמך", החפץ שבתרבותו הינו הסמן העיקרי לרצינות ואמינות (מ"תביא פתק" ועד "איפה זה כתוב" והדברים ידועים). כלומר, הערך המוגן בעבירה זו אינו רכוש-דווקא. בנוסף, ובשונה מעבירת המרמה, מדובר בעבירה שאינה תוצאתית, כיון שהפגיעה בזולת נעשית בעצם הטעייתו, עוד לפני שנגזל או התקבל ממנו דבר. מכאן, שעבירה זו מגנה אף הן על חופש הרצון, על יכולתו של אדם להחליט ולבחור דרכו מבלי שיוטעה באמצעות "מסמך" מזויף. עבירת ההתחזות לאדם אחר בכוונה להונות, נועדה אף-היא להגן על חופש ההחלטה והרצון, במניעת הונאות (ע"פ 2848/14 סיגר נ' מ"י (2014)). בנסיבות מעשיו של המשיב, נפגעו ערכים נוספים שבתחום הגנתה של עבירת ההתחזות ובהם הגנה על פעולת הרשויות לאיתור עבריינים ולמניעת עבירות ועל סדרי משפט; הגנה על חירותו של אדם, על כבודו ועל זכותו שלא להיות מוטרד מחמת חשד פלילי בדוי; והגנה על הגינות הסחר באינטרנט בכלל וברשתות החברתיות בפרט.

בפעולתו העבריינית החזרתית והשיטתית, שהובילה לפגיעה ברבים ולגזילת כספים בסכום שהצטבר כדי עשרות אלפי ₪, בדרכים מתוחכמות שנועדו לשבש מהלכים של חקירה ומשפט ולסבך אחרים בחשד לעבירות וכך להרחיק מעצמו סכנה לאיתור ולאישום, פגע המשיב פגיעות משמעותיות ואף חמורות בערכים המוגנים בעבירות.

המשיב פעל באופן מחושב ומתוכנן, למטרת רווח קל ומהיר, כשאת מיעוטן של העבירות ביצע עם הנאשם 2, אחיו. קשה לאמוד את הנזק הפוטנציאלי הניכר שהסב המשיב לשוק המסחר האלקטרוני ליחידים, שכן קניית כרטיסים באמצעות רשתות חברתיות מהווה דרך קניה בה נהוג להשתמש ציבור רחב. דרך זו מאפשרת קניית ומכירת כרטיסים בדרך חלופית לדרכים המקובלות ותורמת ומקלה רבות על ציבור. ענישה מרתיעה תתרום למיגור התופעה של שימוש לרעה באמצעי זה ותגדיל את יכולתו של ציבור לתת בו אמון ולהשתמש בו לתועלתו.

הנזקים הקונקרטיים התבטאו בפגיעה בלקוחות המרומים, הנזק אינו מתמצה בנזק הכלכלי שנגרם למתלוננים כתוצאה מגזלת כספם. עיון בתצהירי המתלוננים מלמד על עוגמת הנפש והאכזבה שנגרמה להם כתוצאה ממעשי המשיב, כמו גם תחושת השפלה, נזק תדמיתי ואף חרדה.

בית משפט קמא סקר פסיקה רלוונטית לעונש וקבע את מדיניות הענישה הנוהגת הן לכל אישום והן ביחס לכלל כתב האישום, כאשר את המתחם הכולל קבע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל, כעונש עיקרי.

מדובר במכלול אחד של פעולות, המאופיינות במחשבה פלילית אחת ובתכנון פלילי אחד, בפגיעה באותם ערכים ובגרימת הנזק המצטבר. מעשיו של המשיב שלובים זה בזה, ופיצולם לאירועים שונים גורע מאופיים הייחודי של מעשיו כמכלול, כך שנכון לראותם כמסכת עבריינית אחת (דנ"פ 2999/16 מזרחי נ' מ"י (2016), ע"פ 4527/14 פרינץ נ' מ"י (2016)).

דעתנו כדעת בית המשפט קמא, הן בבחירתו לקבוע מתחם עונשי אחד כולל והן בקביעתו של מתחם המחייב מאסר בפועל על-דרך כליאה. אין דעתנו כדעתו, בקביעת מתחם מקל שאין בו כדי להגדיר את היחס הנכון בין מעשי המשיב לבין תוצאתם העונשית. עיון בפסיקה שנסקרה בגזר הדין, מעלה שענישה שעיקרה עבודות שירות, היא נדירה ובוודאי שאיננה מלמדת על ענישה נהגת, קל וחומר על מדיניות ענישה. כלל הנסיבות הקשורות בעבירות מחייבות החמרה של-ממש בקביעת מתחם ראוי, ומסקנה זו מוצאת תמיכה הפסיקה.

נסכם: בנסיבות שפורטו לעיל ועל-בסיס הפסיקה הרלבנטית אותה סקר בית-משפט קמא, מתחם העונש ההולם את כלל העבירות ייקבע בין 20 לבין 42 חודשי מאסר בפועל, לגבי העונש העיקרי, ולצידו ייקבעו מאסר מותנה מרתיע וחויב בפיצוי הניזוקים.

אין עילה לחריגה מהמתחם מטעמי שיקום:

בית משפט קמא ציין כי הוא קובע את העונש בתחתית המתחם שקבע בעוד שבפועל חרג ממנו לקולא תוך שהדגיש לטובת המשיב את החזרת סכום הגזלה ואת עמדתו החיובית של שירות המבחן לגביו. בית משפט קמא לא דן בחריגה מהמתחם מטעמי שיקום או בחריגה בכלל, המערערת היא שהעלתה נושא זה בטיעוני הערעור ומשכך מצאנו אף אנו להתייחס לעניין.

בהלכה הפסוקה נמצא הקפדה של שימוש חריג באמצעי החריג של חריגת העונש מהמתחם, לבל יהפוך החריג לכלל, שכן "אם נהפוך אמצעי ענישה זה לכלל, נמצא את עצמנו הופכים את תיקון מס' 113 לחוק העונשין, ש'העמידו' לרשותנו, לקלקול מס' 1" (ע"פ 5579/19 מ"י נ' מלחם (09.02.20), פסקה 14). לכן, "על-מנת לחרוג ממתחם הענישה ההולם משיקולי שיקום, יש לבחון באיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, ובתוך כך לסטות ממתחם הענישה ההולם במקרים נדירים בלבד, שבהם ישנו סיכוי ממשי ומובהק לכך שהנאשם ישתקם" (ע"פ 8377/18 פלוני נ' מ"י (31.07.19), פסקה 13). בענייננו, המשיב נתון בטיפול שירות המבחן ונתרם ממנו, אך לא מצאנו כי מדובר בהליך שיקום חריג לטובה, המצדיק סטייה מהמתחם שנקבע.

מיקום העונש במתחם - נסיבות המשיב, שאינן קשורות בביצוע העבירות:

לזכות המשיב עומדות נסיבות כבדות משקל - גילו הצעיר ופגיעתו הקשה של מאסר ראשון, גם-אם לא מדובר בנזק חריג; נטילת האחריות והחרטה הכנה, אליהן נילוו הירתמותו לטיפול שהציע לו שירות המבחן והיעדרן של הסתבכויות נוספות; מאמציו לתיקון ולפיצוי, שהוכחו כדבעי בהשבת הגזילה; נסיבות חייו הקשות שפורטו בתסקירים והובאו בגזר הדין, ושנקשרו במצוקות שהובילו אותו לבחור-ברע ולביצוע העבירות; עוד ניתן משקל-מה גם לחלוף הזמן, ונבהיר כי לא נתנו משקל ממשי להרשעתו היחידה של המשיב בעבר, שאינה חמורה ואינה מסוג העבירות דכאן.

לפיכך, ראוי עונשו העיקרי של המשיב לעמוד בתחתית המתחם - המתחם ההולם, שקבענו לעיל. אף שאין הצדקה לחריגה לקולא מהמתחם, ננקוט בכלל הזהיר שלפיו ערכאת ערעור איננה ממצה את הדין ונמנעת את הפער בין עונש המקור שקבע בית המשפט קמא לעונש שנטיל עתה, בהקלה נוספת. עקב עונש המאסר, נבטל את חיובו של המשיב בצו מבחן.

סוף-דבר:

ערעור המדינה מתקבל, במובן זה שחלף עונש של 9 חודשי מאסר בעבודות שירות ישא המערער עונש מאסר בפועל בן 17 חודשים בניכוי ימי מעצרו; כפועל יוצא, אנו מורים על ביטול צו המבחן. שאר רכיבי גזר-הדין יוותרו על כנם. המשיב יתייצב למאסרו בבימ"ר הדרים ביום 25/5/25 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, גזר-הדין של בית-המשפט קמא ופסק-דין זה.

על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, בטלפונים:

074-7831077, 074-7831078, וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הצידוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

תנאי עיכוב הביצוע של עונש המאסר יעמדו בתוקף עד להתייצבות המשיב לנשיאת עונשו.

עותקי פסק הדין יישלחו לידיעת שירות המבחן למבוגרים והממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ט' ניסן תשפ"ה, 07 אפריל 2025, במעמד הצדדים.